

BILTEN

ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj 8

Sarajevo/Mostar, 2024.

Predstavnici USAID Projekta M-RITE posjetili Zavod za javno zdravstvo FBiH

Mostar, 1.10.2024. godine

Predstavnici USAID Projekta MOMENTUM Routine Immunization Transformation and Equity (M-RITE) posjetili su Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH u Mostaru, kada je održan radni sastanak s direktorom Zavoda, prim. dr. sc. Sinišom Skočibušićem, dr. med. i saradnicima.

Razgovarano je o imunizacijskom programu

u Federaciji BiH i naporima na njegovom proširenju i unaprjeđenju, a posebno o važnosti redovne imunizacije djece i mladih u Federaciji BiH prema Kalendaru imunizacije. Sagovornici su posebno razgovarali o mogućoj podršci M-RITE Zavodu za javno zdravstvo Federacije BiH u području imunizacije u narednom periodu.

Održan 6. Koordinacijski sastanak zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH

Sarajevo, 3.10.2024. godine

U organizaciji Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, a uz podršku UNICEF BiH, održan je 6. Koordinacijski sastanak zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH s domaćim i međunarodnim partnerima i donatorima i drugima koji pružaju podršku imunizaciji u Federaciji BiH.

Sastanku su prisustvovali predstavnici Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, Federalnog ministarstva zdravstva, kantonalnih zavoda za javno zdravstvo, predstavnici UNICEF BiH, Svjetske zdravstvene organizacije u BiH i predstavnici Crvenog križa Federacije BiH.

Na sastanku su analizirane zajedničke aktivnosti provedene u prethodnom periodu i ostvareni rezultati, kao i epidemiološka situacija u Federaciji BiH vezana uz epidemije morbilla i pertusissa te obuhvat imunizacijom djece i mladih protiv ovih vakcinopreventabilnih bolesti.

Učesnicima je predstavljeno uvođenje pneumokokne vakcine u redovni imunizacijski

program Federacije BiH i Plan za njegovo uvođenje.

Razmjena znanja i iskustava s ciljem unaprjeđenja zdravstvene zaštite u Federaciji BiH

Singapur, 30.9.-4.10.2024. godine

Ministarstvo vanjskih poslova Singapura, u sklopu Singapore Cooperation Programme, u saradnji sa Saw Swee Hock School of Public Health, National University of Singapore, organizovao je kurs „Digitalna transformacija u javnom zdravstvu“.

Kursu su prisustvovali predstavnici iz 19

zemalja uključujući Kraljevinu Tonga, Maltu, Mauricijus, Nepal, Butan, Indoneziju, Vijetnam, Šri Lanku, Bahrein, Venecuelu, Tajland, Maldive, kao i Bosnu i Hercegovinu. U ime Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, na kursu je učestvovala dr. sc. Šeila Cilović Lagarija, dr. stom. - voditeljica Službe za biostatistiku i informatiku.

Edukativna radionica o uvođenju pneumokokne vakcine u redovni imunizacijski program

Sarajevo, 4.10.2024. godine

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH realizovao je prvu edukativnu radionicu o uvođenju pneumokokne vakcine u redovni imunizacijski program, na kojoj je učestvovalo oko 50 zdravstvenih radnika koji rade na imunizaciji u Kantonu Sarajevo.

Cilj edukativnih radionica je informisati i edukovati zdravstvene radnike, ali i širu

javnost o pneumokoku (*Streptococcus pneumoniae*) – bakteriji koja uzrokuje pneumokoku bolest, novoj vakcini protiv pneumokoka u redovnom imunizacijskom programu i planu provođenja imunizacije u kantonima Federacije BiH. Dodatni cilj je doprinos prevenciji zaraznih bolesti, promociji imunizacije i unaprjeđenju zaštite zdravlja djece.

Tokom radionica, zdravstvenim radnicima, domovima zdravlja, posebno pedijatrijskim službama, uručuju se informativno-edukativni

i promotivni materijali o imunizaciji protiv pneumokoka koje je pripremio Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH.

Učešće Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH na radionici “Tehnička pomoć Svjetske banke za podršku reformi zdravstvenog sektora u BiH – Implementacija European Health Interview Survey (EHIS): Regionalna iskustva i lekcije za BiH”

Sarajevo, 8.10.2024. godine

U okviru tehničke pomoći za podršku reformi zdravstvenog sektora u BiH, koja se provodi uz podršku Evropske delegacije i Švicarske agencije za razvoj i saradnju, kancelarija Svjetske banke u BiH realizovala je radionicu o razmjeni znanja i iskustava vezanih za organizaciju i provođenje EHIS istraživanja.

Ciljevi radionice bili su:

- Upoznavanje s ciljevima i metodologijom

European Health Interview Survey (EHIS)

- Razmjena znanja i iskustava iz Hrvatske, Srbije i Albanije u planiranju i provedbi EHIS istraživanja
- Mogućnosti implementacije EHIS-a u BiH uz učešće različitih partnera koji trebaju biti uključeni
- Naredni koraci i podrška potrebna za provođenje EHIS istraživanja.

Učešće Zavoda za javno zdravstvo FBiH na sastanku projektnih partnera u okviru projekta MicroDrink

Budimpešta, 8.10.2024. godine

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH aktivno učestvuje u Projektu MicroDrink – Izgradnja kapaciteta za upravljanje mikroplastikom u resursima pitke vode u Dunavskoj regiji s partnerima iz još 7 država (Austrija, Češka, Hrvatska, Mađarska, Njemačka, Slovenija, Srbija) s ciljem istraživanja uticaja onečišćenja mikroplastikom na okoliš, zdravlje živog svijeta, vodne resurse i ljudsko zdravlje.

Projekt MicroDrink, odobren u prvom pozivu Interreg programa transnacionalne saradnje dunavske regije 2021.-2027. započeo je u januaru 2024. godine. Projekat sufinansira Interreg program i Evropska Unija.

Sastanak projektnih partnera koji je realiziran u Mađarskoj drugi je u nizu, a na njemu je održana i zajednička obuka o uzorkovanju koja će poslužiti kao temelj za buduća istraživanja mikroplastike u okviru projekta.

Održana druga Edukativna radionica o uvođenju pneumokokne vakcine u redovni imunizacijski program u Federaciji BiH

Grude, 10.10.2024. godine

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH organizovao je drugu Edukativnu radionicu o uvođenju pneumokokne vakcine u redovni imunizacijski program u Federaciji BiH, na kojoj su učestvovali zdravstveni radnici koji rade na imunizaciji u Zapadnohercegovačkom kantonu i Kantonu 10.

Tokom edukativne radionice, promovisan je "Vodič za najbolje prakse i sigurnost imunizacije" čiji je osnovni cilj pružiti informacije prvenstveno zdravstvenim radnicima, ali i svima onima kojima može pomoći u rješavanju čestih dilema i zabrinutosti koje se javljaju tokom imunizacije.

Aktivnosti Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH u stanju prirodne nesreće uzrokovane poplavama

Federacija BiH, oktobar 2024.

U skladu s Naredbom Federalnog štaba civilne zaštite broj: 12-04-3-432-16/24 od 06.10.2024. godine i Naredbom o dopuni Naredbe broj 12-04-3-432-1/24 od 04.10.2024. godine, broj: 12-04-3-432-1-1724 od 09.10.2024. godine aktivirana je Služba za radiološku, hemijsku i biološku zaštitu u Zavodu za javno zdravstvo FBiH (u daljem tekstu: Služba za RHB zaštitu) te su ljudski i materijalni resursi Zavoda stavljeni na raspolaganje u svrhu djelovanja na ugroženim područjima.

Uspostavljena je komunikacija sa lokalnim higijensko-epidemiološkim službama,

općinskim sanitarnim inspekcijama i kantonalnim zavodima za javno zdravstvo te im je pružena savjetodavna i stručna pomoć s ciljem zaštite zdravlja ljudi od zaraznih bolesti. Stručni timovi Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH u sklopu Službe za RHB zaštitu su obišli poplavljena područja Jablanice, Konjica, Fojnice, Kiseljaka i Kreševa te je izvršeno uzorkovanje voda iz sistema javnog vodosnabdjevanja i lokalnih vodovoda na ugroženim područjima. Po završetku mikrobioloških i fizičko-hemijskih analiza vode za piće, Zavod je izdao odgovarajuće preporuke.

Održana 5. konferencija “Dani infrastrukture prostornih podataka Federacije BiH”

Neum, 17.-18.10.2024. godine

Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, kao koordinacijsko tijelo infrastrukture prostornih podataka u Federaciji BiH, organizovala je petu Konferenciju “Dani infrastrukture prostornih podataka Federacije BiH”.

Na konferenciji koja je bila jedinstvena prilika za okupljanje svih subjekata u oblasti infrastrukture prostornih podataka u Federaciji BiH, učestvovalo je oko 100 učesnika iz 58 različitih institucija, uključujući domaće i međunarodne, akademske institucije i privatni sektor.

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH predstavljala je dr. sc. Šeila Cilović Lagarija, dr. stom., voditeljica Službe za biostatistiku i informatiku Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH.

Učešće Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH na Konferenciji organizovanoj u povodu obilježavanja Evropskog dana darivanja organa

Sarajevo, 22.10.2024. godine

U cilju promocije darivanja organa i transplantacije u BiH, Ministarstvo civilnih poslova BiH, u saradnji s Donorskom mrežom BiH, održalo je Konferenciju organizovanu u povodu obilježavanja Evropskog dana darivanja organa.

Cilj Konferencije u kojoj su učestvovala i predstavnice Zavoda za javno zdravstvo FBiH, bio je promocija darivanja organa i podizanje svijesti građana i zdravstvenih radnika o značaju doniranja organa i transplantacije, što će doprinijeti povećanju broja potencijalnih donora – jednog od preduslova za pristupanje BiH Eurotransplantu. Eurotransplant je međunarodna neprofitna organizacija koja

djeluje kao posrednik između donorskih ustanova i centara za transplantaciju u korist pacijenata kojima je neophodna transplantacija organa u svim svojim državama članicama.

Sastanak Radne grupe za UN Globalnu analizu i procjenu sanitarnih uslova i vode za piće (GLAAS)

Teslić, 26.-27.10.2024. godine

U organizaciji Ministarstva civilnih poslova BiH i uz podršku Ureda Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) u BiH, održan je sastanak Radne grupe za UN Globalnu analizu i procjenu sanitarnih uslova i vode za piće (GLAAS), u okviru ciklusa izvještavanja za 2024/2025. godinu.

Radna grupa okuplja predstavnike ključnih državnih institucija i agencija, uključujući Ministarstvo civilnih poslova BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Agenciju za sigurnost hrane te institucije entiteta i Brčko distrikta BiH koje se bave javnim zdravljem, vodnim resursima i poljoprivredom. Zajednički cilj ove grupe je podrška GLAAS-ovom globalnom naporu u praćenju i unaprjeđenju sektora voda, sanitacije i higijene (WASH).

Sastanku je, u ime Zavoda za javno zdravstvo

Federacije BiH, prisustvovala prim. dr. sc. Aida Filipović Hadžiomerađić, dr. med., voditeljica Odjela za higijenu i zdravstvenu ekologiju.

Tokom dvodnevnog sastanka, članovi Radne grupe pripremili su finalnu verziju GLAAS izvještaja za BiH, koji će, po dobivanju saglasnosti nadležnih institucija, biti dostavljen SZO-u.

Počela imunizacija protiv gripe u ambulantama Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH

Sarajevo/Mostar, 28.10.2024. godine

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH pozvao je svo zainteresirano stanovništvo, posebno osobe starije životne dobi i osobe s hroničnim bolestima, da se vakcinišu protiv sezonske gripe, svakog dana, u periodu 9:00-13:00 sati, u Zavodu za javno zdravstvo Federacije BiH, u obje organizacijske jedinice.

S obzirom na ograničenost u dostupnoj količini, termin za vakcinaciju dogovara se telefonskim putem, radi izbjegavanja gužvi

povoljnih za širenje respiratornih infekcija.

Treća Edukativna radionica o uvođenju pneumokokne vakcine u redovni imunizacijski program u Federaciji BiH

Žepče, 29.10.2024. godine

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH organizovao je treću Edukativnu radionicu o uvođenju pneumokokne vakcine u redovni imunizacijski program u Federaciji BiH, na kojoj su učestvovali zdravstveni radnici koji rade na imunizaciji u Zeničko-dobojskom kantonu.

Zdravstveni radnici, posebno provoditelji

imunizacije, ali i šira javnost u ovom kantonu, informisani su i edukovani o pneumokoku (*Streptococcus pneumoniae*) – bakteriji koja uzrokuje pneumokoknu bolest, novoj vakcini protiv pneumokoka u redovnom imunizacijskom programu i planu provođenja imunizacije protiv pneumokoka u kantonima.

U Vitezu održana četvrta Edukativna radionica o uvođenju pneumokokne vakcine u redovni imunizacijski program u Federaciji BiH

Vitez, 30.10.2024. godine

„Imunizacija protiv pneumokoka štiti djecu od upale uha, upale pluća, meningitisa i sepse, a pneumokokna vakcina je sigurna, kvalitetna, visokoefikasna i besplatna. Početak imunizacije protiv pneumokoka 2025. godine, veliki je iskorak u unaprjeđenju imunizacije u FBiH“, ključne su poruke četvrte Edukativne radionice o uvođenju pneumokokne vakcine u redovni imunizacijski program u Federaciji BiH, na kojoj

su učestvovali zdravstveni radnici koji rade na imunizaciji u Srednjobosanskom kantonu.

Tokom edukativne radionice promovisan je “Vodič za najbolje prakse i sigurnost imunizacije” urednika dr. Sanjina Muse, čiji je osnovni cilj pružiti informacije za zdravstvene radnike i druge učesnike koje će pomoći u rješavanju čestih dilema i zabrinutosti koje se javljaju tokom imunizacije.

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FBiH
INSTITUTE FOR PUBLIC HEALTH FBiH

Novembar/studeni
Mjesec borbe protiv
raka prostate

Edukativna radionica o imunizaciji protiv HPV okupila skrbnike iz domova za djecu bez roditeljskog staranja i predstavnike centara za socijalni rad u FBiH

Mostar, 5.11.2024. godine

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH organizovao je edukativnu radionicu "Unaprjeđenje znanja zaposlenih u ustanovama za djecu bez roditeljskog staranja o značaju imunizacije protiv humanog papiloma virusa (HPV). Učestvovali su staratelji iz domova za djecu bez roditeljskog staranja, predstavnici centara za socijalni rad, stručnjaci iz područja odgoja i obrazovanja, zdravstva i socijalnih politika te predstavnici zavoda za javno zdravstvo iz Hercegovačko-ne-

retvanskog kantona, Zapadnohercegovačkog kantona, Unsko-sanskog kantona i Kantona 10.

Učesnici su informisani i dodatno edukovani o humanom papiloma virusu (HPV), vakcini protiv HPV u imunizacijskom programu i provođenju Programa imunizacije protiv HPV u Federaciji BiH te su im podijeljeni informativno-edukativni i promotivni materijali o imunizaciji protiv HPV koje je pripremio Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH.

Direktor Zavoda za javno zdravstvo FBiH na IDWeek-u u Los Angelesu i sastanku s BHAAAS-om u San Diegu

SAD, novembar 2024. godine

Direktor Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, prim. dr. sc. Siniša Skočibušić, dr. med. boravio je u SAD-u, gdje je učestvovao na prestižnoj konferenciji IDWeek u Los Angelesu. IDWeek predstavlja jedan od najvažnijih stručnih skupova u Sjevernoj Americi, okupljajući vodeće stručnjake iz područja infekcije, epidemiologije i javnog zdravstva, kako bi razmijenili najnovija saznanja i iskustva.

Tom prilikom prezentovan je rad naziva "Enhancing Mortality Surveillance: Insights from Excess Deaths Analysis during the COVID-19 Pandemic", čiji su autori Siniša Skočibušić, Šeila Cilović Lagarija i Sanjin Musa. Ovaj rad, osim što doprinosi unaprjeđenju nadzora smrtnosti i analizi viška smrtnih slučajeva,

predstavlja i priliku za predstavljanje rezultata odgovora na pandemiju COVID-19 u Federaciji BiH. Učesnici konferencije pokazali su interes za iskustva i naučene lekcije iz BiH, posebno u kontekstu prilagođavanja zdravstvenog sistema izazovima pandemije.

Tokom boravka, dr. Skočibušić je posjetio

i San Diego, gdje se sastao s predstavnicima Bosanskohercegovačko-američke akademije umjetnosti i nauka (BHAAAS). Razgovarano

je o dosadašnjoj uspješnoj saradnji te o budućim zajedničkim projektima i aktivnostima koje će Zavod i BHAAAS realizovati.

Zajednički naponi donose rezultate: BiH predstavila uspjehe na međunarodnom forumu

Istanbul, 5.-7.11.2024. godine

Direktor Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH prim. dr. sc. Siniša Skočibušić, dr. med. učestvovao je kao dio delegacije BiH na Četvrtom godišnjem forumu Regionalnog saveza za prevenciju raka grlića materice u Istočnoj Evropi i Centralnoj Aziji. Forum, organizovan pod pokroviteljstvom UNFPA-a, okupio je predstavnike iz 17 zemalja regije, s ciljem jačanja međusektorske saradnje u provođenju nacionalnih i regionalnih programa za eliminaciju raka grlića materice. Ključne teme uključivale su postignuća i izazove u imuniza-

ciji protiv HPV-a, organizovanje i provođenje probirnih programa te uvođenje inovativnih tehnologija za dijagnostiku i liječenje.

Tokom foruma predstavljen je i zajednički poster iz BiH, koji je prikazao rezultate učinjenog napretka u imunizaciji protiv HPV u Federaciji BiH, Republici Srpskoj i Brčko distriktu BiH. Poster je pružio uvid u ključne aktivnosti i ostvarene ciljeve na nacionalnom nivou, što je dodatno naglasilo važnost koordiniranog pristupa u borbi protiv raka grlića materice.

Edukativna radionica o imunizaciji protiv HPV za staratelje iz domova za djecu bez roditeljskog staranja i centre za socijalni rad u Federaciji BiH

Sarajevo, 7.11.2024. godine

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH organizovao je edukativnu radionicu "Unaprjeđenje znanja zaposlenih u ustanovama za djecu bez roditeljskog staranja o značaju imunizacije protiv humanog papiloma virusa (HPV)" namijenjenu osoblju domova za djecu bez roditeljskog staranja i centrima za socijalni rad u

Federaciji BiH.

Učestvovali su staratelji iz domova za djecu bez roditeljskog staranja, predstavnici centara za socijalni rad, stručnjaci iz područja odgoja i obrazovanja, zdravstva i socijalnih politika te predstavnici zavoda za javno zdravstvo iz Kantona Sarajevo, Srednjobosanskog kantona i

Tuzlanskog kantona.

Cilj je informisati ih i edukovati o humanom papiloma virusu (HPV), vakcini protiv HPV u imunizacijskom programu i provođenju

Programa imunizacije protiv HPV u Federaciji BiH. Dodatni cilj je doprinos prevenciji zaraznih bolesti, promociji imunizacije i unaprjeđenju zaštite zdravlja djece i mladih.

Predstavnici Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH na otvorenju izložbe "One nisu stale"

Mostar, 7.11.2024. godine

Trajno posvećen zaštiti zdravlja stanovništva, Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH priključio se Udruženju građana Fotoklub Mostar, Udruženju žena oboljelih i liječenih od karcinoma "Novi pogled" iz Mostara i "Caspera" u organizovanju izložbe "One nisu stale", koja je otvorena 8. novembra 2024. godine

u Galeriji kraljice Katarine Kosača, Hrvatskog doma hercega Stjepana Kosače u Mostaru.

Izložba obuhvata 17 fotografija žena liječenih od karcinoma dojke, koje su hrabro stale ispred objektivu fotografkinje Prgomet i odlučile svojim tijelima ispričati ličnu priču o borbi za život.

Održana peta Edukativna radionica o uvođenju pneumokokne vakcine u redovni imunizacijski program u Federaciji BiH

Cazin, 12.11.2024. godine

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH organizovao je petu Edukativnu radionicu o uvođenju pneumokokne vakcine u redovni imu-

nizacijski program u Federaciji BiH, na kojoj su učestvovali zdravstveni radnici koji rade na imunizaciji u Unsko-sanskom kantonu.

Tokom radionice istaknuto je kako je imunizacija najbolja mjera za sprječavanje obolijevanja, razvoja komplikacija i umiranja od zaraznih bolesti. Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH u saradnji s domaćim i međunarodnim partnerima brine da imunizacijski program u Federaciji BiH bude siguran, kvalitetan, visokoefikasan i besplatan za stanovništvo. Učesnicima je

prikazan prilog u produkciji UNICEF BiH i Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH koji govori o upravljanju vakcinama od fabrike do krajnjeg korisnika tj. o hladnom lancu u Federaciji BiH, koji je prema najvišim standardima dobre distributerske prakse.

Na radionici je predstavljen i Vodič za najbolje prakse i sigurnost imunizacije.

Učešće predstavnika Zavoda za javno zdravstvo FBiH na 17. Evropskoj konferenciji o javnom zdravlju u Lisabonu

Lisabon, 12.-15.11.2024. godine

Dr. sc. Šeila Cilović-Lagarija, dr. stom. - voditeljica službe za biostatistiku i informatiku Zavoda za javno zdravstvo FBiH, učestvovala je na 17. Evropskoj konferenciji o javnom zdravlju. Ova prestižna konferencija, koju su organizovali Evropska asocijacija za javno zdravlje (EUPHA), Fondacija Evropske konferencije o javnom zdravlju (EPH), APPSP – Asocijacija za promociju javnog zdravlja i AMNS (Nacionalna asocijacija doktora iz oblasti javnog zdravlja) iz Portugala, okupila je istraživače, donosiocel odluka i stručnjake iz oblasti javnog zdravlja, s

ciljem razmjene iskustava i istraživanja inovacija u ovoj oblasti.

Tema ovogodišnje konferencije bila je “Sailing the waves of European public health: exploring a sea of innovation”, a program je obuhvatao niz panela, predavanja i radionica posvećenih aktuelnim izazovima i budućim pravcima razvoja javnog zdravlja u Evropi. U fokusu su bile teme kao što su inovativni pristupi u prevenciji bolesti, promociji zdravlja, kao i nove strategije u oblasti zdravstvene politike.

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH obilježio Svjetski dan dijabetesa

Sarajevo, 15.11.2024. godine

Srednja medicinska škola Jezero Sarajevo, u saradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Federacije BiH, Zavodom za javno zdravstvo KS i Udruženjem oboljelih od dijabetesa tip 1 organizovala je u Sarajevu, na Svjetski dan dijabetesa, javnozdravstvenu akciju promocije zdravih stilova života i kulture preventivnih pregleda u očuvanju zdravlja.

Na lokalitetu pored Vječne vatre bili su postavljeni promo štandovi, a građanima su podijeljeni promotivni i edukativni materijali o dijabetesu te su im stručnjaci odgovarali na pitanja o dijabetesu, simptomima, dijagnozi, faktorima rizika, komplikacijama dijabetesa, tretmanu i prevenciji. Mjeren im je šećer u krvi, zasićenost krvi kisikom, puls i krvni tlak.

U Goraždu održana šesta edukativna radionica o imunizaciji protiv pneumokoka u Federaciji BiH

Goražde, 15.11.2024. godine

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH organizovao je šestu Edukativnu radionicu o uvođenju pneumokokne vakcine u redovni imunizacijski program u Federaciji BiH, kojoj je prisustvovalo više od 30 učesnika, ljekara, medicinskih sestara i drugih stručnjaka uključenih u provođenje imunizacije na području Bosansko-podrinjskog kantona

Goražde.

Cilj je bio informisati ih i dodatno edukovati o pneumokoku (*Streptococcus pneumoniae*) – bakteriji koja uzrokuje pneumokoknu bolest, novoj vakcini protiv pneumokoka u redovnom imunizacijskom programu i Planu provođenja imunizacije protiv pneumokoka u kantonima.

Veliki interes osoblja UN organizacija za imunizaciju protiv gripe

Sarajevo, 18.11.2024. godine

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH u saradnji s Kancelarijom Svjetske zdravstvene organizacije u BiH organizovao je vakcinaciju protiv sezonske gripe za osoblje UN organizacija, u zgradi UN-a u Sarajevu.

Među onima koji su primili vakcinu protiv sezonske gripe, dajući lični primjer, bili su

specijalni predstavnik WHO-a u BiH dr. Erwin Cooreman i predstavnik UNICEF Bosna i Hercegovina Marc Lucet.

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH osigurao je za ovu sezonu 7.000 doza četverovalentne inaktivirane vakcine protiv sezonske gripe i distribuisao ga po kantonima u Federaciji BiH.

Sedma edukativna radionica o imunizaciji protiv pneumokoka u Federaciji BiH

Orašje, 19.11.2024. godine

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH organizovao je sedmu Edukativnu radionicu o uvođenju pneumokokne vakcine u redovni imunizacijski program u Federaciji BiH, na kojoj je učestvovalo blizu 20 ljekara, medicinskih sestara i drugih stručnjaka uključenih u provođenje imunizacije na području Posavskog kantona.

Radionica je namijenjena zdravstvenim radnicima iz Posavskog kantona koji učestvuju

u svim aspektima imunizacije i u direktnom kontaktu s roditeljima i djecom. Cilj je da se stanovništvu, prevashodno onim najosjetljivijim – djeci, ali i populaciji starijih koji iz određenih razloga spadaju u grupu onih koji su imunokompromitovani, omogućimo dostupnu preventivnu zdravstvenu zaštitu. Imunizacijom protiv pneumokoka želi se postići i drugi važan cilj, a to je podrška jačanju svjesnosti protiv antimikrobne rezistencije.

Obilježen međunarodni dan cjelovitih žitarica 2024.

Orašje/Mostar/ 19.11.2024. godine

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana cjelovitih žitarica, na poziv direktorice vrtića "Dječija radost" Doboj Istok, tim Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH posjetio je vrtić i popratio niz aktivnosti koje je osoblje vrtića organizovalo za tu priliku.

U ime Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH radionici su prisustvovala prim.dr.sc. Aida Filipović Hadžiomerađić dr.med., Sanela Tukulija, BSC IT i gđa. Mirsada Hadžović te uručile promotivni materijal Zavoda u vidu postera za djecu i roditelje, kao i edukativne letke.

Međunarodni dan cjelovitih žitarica je obilježen i u JU Dječiji vrtići Ciciban - Mostar i to u dvije podružnice- OJ "Pčelica" i OJ "Zvezdica", kao i u vrtiću "Sunce" u Goraždu.

Nastavak edukativnih radionica o imunizaciji protiv pneumokoka u Federaciji BiH

Gračanica, 20.11.2024. godine

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH realizovao je 8. Edukativnu radionicu o uvođenju pneumokokne vakcine u redovni imunizacijski program u Federaciji BiH, na kojoj je učestvovalo blizu četrdeset zdravstvenih radnika koji rade na imunizaciji u Tuzlanskom kantonu.

Tokom radionice bilo je riječi o javnozdravstvenom značaju programa imunizacije u BiH, značaju i teretu pneumokokne bolesti, Planu uvođenja pneumokokne vakcine u redovni program imunizacije u Federaciji BiH i o dobrim praksama u komunikaciji i promociji imunizacije protiv pneumokokne bolesti.

Saradnja ZZJZFBiH sa ZZJZ USK u jačanju promotivnih aktivnosti o imunizaciji protiv HPV-a

Bihać, 28.11.2024. godine

Zavod za javno zdravstvo Unsko-sanskog kantona organizovao je "Edukativnu radionicu o imunizaciji HPV vakcinom na području USK"

namijenjenu zdravstvenim radnicima uključenim u proces imunizacije protiv HPV-a s područja Unsko-sanskog kantona.

Na edukativnoj radionici učestvovala su predstavnice Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, dr. Rozalija Nedić, specijalista epidemiologije i magistra farmacije Šejla Čolaković iz Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti.

Provođenje Programa imunizacije protiv HPV-a u Federaciji BiH, koji je započeo krajem

2022. godine, dosadašnja aktivnost i obuhvat HPV vakcinom u Federaciji BiH u posljednje dvije godine s osvrtom na Unsko-sanski kanton, kao i unaprjeđenje kapaciteta - jačanje hladnog lanca i efikasno upravljanje vakcinama u Federaciji BiH, bile su glavne teme radionice u Bihaću.

Direktor ZZJZFBiH na samitu o imunizacijskoj strategiji i zaštiti javnog zdravlja do 2030. godine

Zagreb, 28.11.2024. godine

Health Hub iz Hrvatske, kao regionalni think tank za zdravstvo, na samitu hibridnog karaktera „Boosting Vaccine Confidence & Vaccines Uptake for #NextGenEU“ okupio je međunarodne i nacionalne stručnjake kako bi raspravljali o jednom od najvažnijih globalnih prioriteta našeg vremena – imunizacijskoj strategiji i zaštiti javnog zdravlja do 2030. godine, a povodom globalne inicijative UN-a „Pakt za budućnost“ te Evropske zdravstvene unije Evropske komisije.

Samit je iniciran kao podrška globalnim naporima Svjetske zdravstvene organizacije

(WHO) na području imunizacije, UN-ovom Paktu za budućnost i (post)pandemijskom planu Next Generation EU, uz planove za oporavak i otpornost u svim državama članicama.

Health Hub je ovim događajem okupio i povezo brojne relevantne partnere i stručnjake na području zdravstvenih politika, zdravstvene ekonomike, infektologije, epidemiologije, javnog zdravstva, digitalnog zdravstva i vještačke inteligencije, zdravstvenog menadžmenta, predstavnike inovativne zdravstvene industrije, pacijente, biomedicinske stručnjake i dr.

Predstavници UNICEF-a za Evropu i Centralnu Aziju i UNICEF BiH posjetili Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH

Sarajevo, 28.11.2024. godine

Predstavnici Regionalne kancelarije UNICEF-a za Evropu i Centralnu Aziju i Odjela za zdravstvo, rani rast i razvoj i ishranu UNICEF BiH posjetili su Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH- Organizacijsku jedinicu u Sarajevu.

Delegaciju UNICEF-a činili su Karan Courtney Haag, savjetnica za ishranu iz Regionalne kancelarije UNICEF-a za Evropu i Centralnu Aziju, dr. Jela Aćimović, voditeljica Odjela za zdravstvo, rani rast i razvoj i ishranu UNICEF BiH i

Aldina Bukva Mahmutović, menadžerica ranog rasta i razvoja i ishrane iz Odjela za zdravstvo, rani rast i razvoj i ishranu UNICEF BiH.

Održan je radni sastanak s direktorom Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH prim. dr. sc. Sinišom Skočibušićem, dr. med. i prim. dr. sc. Aidom Filipović Hadžiomeragić, dr. med. - voditeljicom Odjela za higijenu i zdravstvenu ekologiju i koordinatoricom programa za unaprjeđenje ishrane djece u Federaciji BiH.

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH predstavio “Vodič za najbolje prakse i sigurnost imunizacije”

Federacija BiH, oktobar/novembar 2024. godine

“Vodič za najbolje prakse i sigurnost imunizacije” naslov je dokumenta koji je pripremila Radna grupa u kojoj su učestvovali stručnjaci iz komisija Federalnog ministarstva zdravstva: Stručno savjetodavno tijelo za imunizaciju, Komisija za sigurnost imunizacije i Komisija za zarazne bolesti, kao i stručnjak za komunikaciju. Aktivnost izrade Vodiča podržana je od Svjetske zdravstvene organizacije – Kancelarije u Bosni i Hercegovini. Urednik vodiča i jedan od autora je prof. dr. prim. Sanjin Musa, dr. med.

Vodič je u oktobru i novembru 2024. godine predstavljen zdravstvenim radnicima koji rade na imunizaciji u Federaciji BiH tokom serije edukativnih radionica o uvođenju pneumokokne vakcine u redovni imunizacijski program u Federaciji BiH, koje je stručno uredio i

vodio Zavod za javno zdravstvo FBiH. Također, predstavljen je i na drugim stručnim i naučnim skupovima u BiH i regionu, kao što su seminar "Dani kvaliteta u zdravstvu u FBiH 2024", u

organizaciji AKAZ – Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH i Nacionalni simpozijum „4. dani vakcinacije“ u organizaciji Medicinskog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu.

Predavanja o značaju imunizacije protiv HPV-a u Srednjoj medicinskoj školi Mostar

Mostar, novembar 2024. godine

U okviru javnozdravstvenih akcija podizanja svijesti o važnosti imunizacije protiv HPV-a, Barbara Knežević, dr. med. iz Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH održala je dva edukativna predavanja učenicima prvih razreda Srednje medicinske škole Mostar, na kojima je učestvovalo oko 80 učenika. Na edukativnim predavanjima učenici su

imali priliku čuti osnovne pojmove o infekciji HPV-om, posljedicama po zdravlje te načinima prevencije i kontrole s fokusom na značaj imunizacije protiv HPV-a kao primarne prevencije u populaciji djevojčica i dječaka.

Posebna pozornost posvećena je mitovima i dezinformacijama s kojima se učenici često susreću u vezi s imunizacijom.

Obilježen Svjetski dan borbe protiv HIV/AIDS-a

Mostar, 2.12.2024. godine

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH u partnerstvu s Klinikom za infektivne bolesti Sveučilišne kliničke bolnice Mostar obilježio je Svjetski dan borbe protiv HIV/AIDS-a u Trgovačko-poslovnom centru Mepas Mall u Mostaru. Organizovano je dobrovoljno i besplatno savjetovanje te testiranje na HIV, hepatitis B i C te vakcinacija protiv sezonske gripe.

Cilj javnozdravstvene akcije bio je doprinijeti informisanju javnosti o infekciji HIV-om koji uzrokuje AIDS, dostupnosti liječenja antiretrovirusnim lijekovima, mogućnostima prevencije te podsjetiti na važnost uklanjanja stigme i diskriminacije s kojima se još uvijek susreću oboljeli i njihove porodice.

Uspješno realizovan serijal edukativnih radionica o uvođenju imunizacije protiv pneumokoka u Federaciji BiH

Međugorje, 3.12.2024. godine

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH organizovao je devetu, završnu Edukativnu radionicu o uvođenju pneumokokne vakcine u redovni imunizacijski program u Federaciji BiH, na kojoj je prisustvovalo blizu 40 učesnika, ljekara, medicinskih sestara i drugih stručnjaka uključenih u provođenje imunizacije na području Hercegovačko-neretvanskog kantona.

Stručnjaci iz Zavoda za javno zdravstvo FBiH informisali su ih i dodatno edukovali o

pneumokoku, novoj vakcini protiv pneumokoka u redovnom imunizacijskom programu i planu provođenja imunizacije protiv pneumokoka u kantonima Federacije Bosne i Hercegovine.

Tokom radionice, učesnicima je predstavljen "Vodič za najbolje prakse i sigurnost imunizacije" i uručeni informativno-edukativni i promotivni materijali o imunizaciji protiv pneumokoka koje je pripremio ZZJZFBiH.

Inicijativa za uvođenje plaćenog odsustva s posla roditelja radi imunizacije djece

Federacija BiH, decembar 2024.

Na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo i direktora Zlatana Hamze, dr. med., a uz pisanu saglasnost kantonalnih zavoda za javno zdravstvo, Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH pokrenuo je inicijativu prema Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike za donošenje Zakona o dopunama Zakona o radu („Službene novine Federacije BiH”, br.26/16, 89/18 i 44/22), kako bi se na nivou Federacije BiH, kod određivanja plaćenog odsustva s posla, osiguralo pravo radnika roditelja/staratelja/hranitelja na jedan dan plaćenog odsustva s posla za vakcinaciju djece prema Kalendaru imunizacije u Federaciji BiH.

Inicijativom se želi postići da roditelji/staratelji/hranitelji još odgovornije pristupaju

imunizaciji svoje djece i da se lakše organizuju za odlazak na vakcinaciju, što bi doprinijelo

postizanju i održanju visokih obuhvata imunizacijom djece i mladih u Federaciji BiH.

Zavod za javno zdravstvo FBiH domaćin prve nacionalne radionice za učesnike projekta MicroDrink

Mostar, 10.12.2024. godine

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH organizovao je prvu nacionalnu radionicu u okviru MicroDrink projekta o istraživanju mikroplastike u vodi za piće, harmonizaciji metoda uzorkovanja i analize, kao i izgradnji kapaciteta za usvajanje Direktive Evropske unije o vodi za piće 2020/2184.

Radionica je okupila blizu 50 stručnjaka, donosioca odluka i politika svih nivoa u Federaciji BiH, nadležne ustanove za laboratorijska ispitivanja vode, privrednike, vodoopskrbne

subjekte, institucije i agencije nadležne za pojedina pitanja upravljanja vodama, sanitarne i zdravstvene inspektore i predstavnike Instituta za javno zdravstvo Republike Srpske, kako bi zajednički razmijenili iskustva i mišljenja o svim aspektima uzorkovanja i analize mikroplastike u vodi za piće, identifikovali potrebe, mogućnosti i izazove s kojima se suočavaju u ovom području, posebno kako bi istražili potencijalne problematike u implementaciji Direktive Evropske unije o vodi za piće.

Predstavljen sveobuhvatni EU4Health program: Iskustva i naučene lekcije

Sarajevo, 10.12.2024. godine

Europe House, u saradnji s Ministarstvom civilnih poslova BiH i Direkcijom za evropske integracije, organizovala je Info dan kako bi se predstavio sveobuhvatni EU4Health program. Vrijedan oko 4,4 milijarde eura, program predstavlja nastavak podrške EU jačanju zdravstvenog sektora, posebno u periodu nakon pandemije.

Info dan je okupio predstavnike potencijalnih korisnika, uključujući institucije na svim nivoima vlasti, akademsku zajednicu, civilno društvo i istraživačke institute. Učesnici su

imali priliku istražiti mogućnosti programa i razmijeniti znanja i najbolje prakse.

Kao panelista u okviru panel diskusije, u ime Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH učestvovala je prim. dr. sc. Aida Filipović Hadžiomeračić, dr. med. - voditeljica Odjela za higijenu i zdravstvenu ekologiju, koja je iznijela iskustva i predstavila naučene lekcije Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH iz učešća u projektima finansiranim iz budžeta Trećeg zdravstvenog projekta – Evropske akcije o

partnerstvu za cjelovite žitarice (WhoIEUGrain projekat) i Zajedničke akcije za

implementaciju potvrđenih najboljih praksi u oblasti ishrane (Best-ReMaP).

Saradnja ZZJZFBiH s nadležnim inspeksijskim organima u cilju odgovornijeg pristupa roditelja prema imunizaciji djece

Sarajevo, 13.12.2024. godine

Federalna uprava za inspeksijske poslove, u saradnji s Federalnim ministarstvom zdravstva, pod pokroviteljstvom UNICEFBiH i uz stručnu podršku Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, organizovala je stručno savjetovanje za inspeksijske organe u Federaciji BiH na temu „Obavezna imunizacija protiv dječijih zaraznih bolesti i prateće kontrole od strane nadležnih inspekcija u Federaciji BiH“.

Imajući u vidu da je obavezna imunizacija jedna od najvažnijih tema u oblasti zaštite zdravlja djece, direktorica Federalne uprave

za inspeksijske poslove Ivana Prvulović je u svojstvu inicijatora i suorganizatora stručnog savjetovanja, naglasila ključnu ulogu inspeksijskih organa u okviru ovog važnog javnozdravstvenog pitanja, odnosno osiguranja provođenja obavezne imunizacije kroz inspeksijski nadzor.

Stručnom savjetovanju prisustvovali su zdravstveni, farmaceutski i sanitarni inspektori iz Federalne i kantonalnih uprava za inspeksijske poslove i nadležnog ministarstva u Srednjobosanskom kantonu.

ZZJZFBiH potpisao sporazume o saradnji s Udruženjem “NGO Marathon” i Udrugom “Zdrav život – KINEZIS”

Sarajevo, 19.12.2024. godine/Mostar, 23.12.2024. godine

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH potpisao je sporazume o saradnji s Udruženjem

“NGO Marathon” iz Sarajeva i Udrugom “Zdrav život – KINEZIS” iz Mostara.

Na osnovu potpisanih sporazuma će se razvijati i unaprjeđivati saradnja Zavoda i udruženja u jačanju svijesti i informisanju javnosti u vezi s istraživanjem nivoa fizičke aktivnosti različitih populacija u BiH, promocijom značajja fizičke aktivnosti, prevencijom faktora rizika po zdravlje i promocijom zdravih životnih stilova stanovništva.

Sporazumima je, između ostalog, predviđeno zajedničko organizovanje promotivnih

dogadaja u zajednici o značaju fizičke aktivnosti za zdravlje stanovništva, obilježavanje međunarodno značajnih datuma kao što su Međunarodni dan fizičke aktivnosti, Svjetski dan sporta i Svjetski dan trčanja, saradnja u pripremi istraživačkih aktivnosti, zajedničko organizovanje tematskih stručnih skupova i edukativnih radionica i produkcija publikacija i kreativnih promotivnih materijala.

Zdravlje za sve!

Preventivni programi
Zdravlje okoliša
Zdravstveni nadzor
Ljudski resursi u zdravstvu
Zdravstvena zaštita
Epidemiologija zaraznih bolesti
Laboratorijska ispitivanja
Komunikacija
Zdravlje stanovništva
Promicanje zdravlja
Partnerstva za zdravlje
Imunizacija
Biostatistika i informatika
Zdravstvena ekologija
Međunarodna suradnja
Kronične nezarazne bolesti

Glavni i odgovorni urednik
prim. dr. sc. Siniša Skočibušić, dr. med.

Zamjenica glavnog i odgovornog urednika
Elvedina Žiga, dr. med.

Lektor
Maja Kojović

Dizajn
FRAM-ZIRAL d.o.o., Mostar

Izdavač
Zavod za javno zdravstvo
Federacije Bosne i Hercegovine

ISSN
2831-1604

Mjesto i godina izdavanja
Sarajevo/Mostar, 2024.

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Organizacijska jedinica u Mostaru

📍 Vukovarska 46
☎ +387 36 382 101
✉ kabinet.mo@zzjfbih.ba

Organizacijska jedinica u Sarajevu

📍 Maršala Tita 9
☎ +387 33 564 601
✉ kabinet.sa@zzjfbih.ba

